



# ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“

□ 5800, Плевен, ул. "П. Каравелов" № 22  
□ [iovkov.pleven@gmail.com](mailto:iovkov.pleven@gmail.com)  
□ <http://www.yovkov-pleven.eu>

□ Директор: 064 835 548  
□ Заместник-директор: 064 828 805  
□ Канцелария: 064 828 905

**УТВЪРЖДАВАМ:**

**ДИРЕКТОР:.....**  
**/Годор Трайков/**

## **УЧИЛИЩНА ПОЛИТИКА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ**

разработена на основание чл. 185, ал. 1 и 2 от ЗПУО и във връзка с „Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище” и алгоритъма за прилагането му на МОН.

Настоящата политика е обсъдена и приета от Педагогическия съвет на проведено заседание с Протокол №15 / 09.09.2022 г. и утвърдена със Заповед на Директора № РД-12-701 / 14.09.2022 г.

## **I. Принципи, ценности, философия.**

Настоящата училищна политика за противодействие на училищен тормоз е резултат от нарастващата тревожна тенденция на прояви на насилие и тормоз и във връзка с необходимост от прилагането на цялостен училищен подход за обединяване на усилията на учители, родители, ученици и местните институции за превенция и противодействие на училищния тормоз.

За учебната 2022-2023 година в ОУ „Йордан Йовков“, гр. Плевен е направено всичко възможно да бъдат предоставени най-добрите условия за учениците – целящи сигурността и комфорта. Тормозът и агресията са форми на поведение, които не се толерират в училището и при установена най-малка проява или наченка на такива действия ще бъде отреагирано своевременно и отговорно на подадени сигнали, жалби, обвинения и др. данни получени от трети лица. Когато се установи, че има поведение на тормоз ще се действа адекватно и незабавно съгласно „Механизма за противодействие на училищния тормоз“ и вътрешния правилник на училището. Служителите в сградата на училището са инструктирани и запознати с това как да разпознават „тормоза“ във всичките му аспекти и кои признаци се определят, като характерни за появата му – как трябва да се реагира и какви коригиращи действия налага даден случай. Решаването на проблеми свързани с тормоза и агресията могат да се окажат доста трудна задача за служителите, при липса на базисна подготовка и активно внимание от тяхна страна. Други превантивни методи и образователни подходи за формално дисциплиниране целящи наблюдение са; порицание, задържане през междучасията, оставане на учениците след учебни часове и други административни мерки. Политика на училището е да има „поставени лица“ в класовете, които да отговарят и съблюдают за действията на останалите учениците, особено тези които са застрашени от извършване на прояви свързани с тормоз и агресия. Забранени са санкции срещу всяко лице, което докладва за тормоз, предоставя информация или участва в изясняването на даден случай. Настоящата училищна политика за противодействие на училищен тормоз е резултат от нарастващата тревожна тенденция на прояви на тормоз, агресия и насилие в страната. Необходимо е обединяване на усилията на учители, родители, ученици и местните институции за превенция и противодействие на училищния тормоз. ОУ „Йордан Йовков“ – гр. Плевен се опитва посредством ресурса от педагогически специалисти, с който разполага да обхване всички ученици, като за целта се работи усилено по контрола на действията и поведението на учениците по време на учебни часове в междучасията и в двора на училището. Ежедневни дежурства от страна на училищния персонал и вътрешна система за управление на поведението, както в класната стая, така и в училищния двор са залегнали в програмата за учебната година. Основният метод в ОУ „Йордан Йовков“ – гр. Плевен е прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

### **Превенцията на тормоза**

Включва комплекс от мерки които имат за цел ограничаване и елиминиране на рисковите фактори допринасящи за тормоз и насилие. Превантивните мерки в училището стартират още в началото на учебната година, като всички класове са инструктирани какво трябва да бъде тяхното поведение и отношение, какви трябва да са техните задължения и как трябва да реагира всеки един ученик в случай на проблемна ситуация, зараждащ се проблем в междуличностните взаимоотношения в училище или извън него, притеснение породено от външни фактори – застрашаващо тяхното здраве и др. Превенцията на тормоза започва с оценка на проблема с насилието. Оценката се организира от училищното ръководство и за тази цел се използват инструменти, като дискусии с участие на цялата училищна общност, анкети, тестове, фокус групи с деца, учители, родители и настойници. На базата на извършената оценка в началото на всяка учебна година се изготвя план за противодействие на училищния тормоз. Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и

форми на тормоза, да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на определени нива-училище, класна стая, общност.

На училищно ниво са залегнали принципи и ценности за предотвратяване на насилие, основаващи се на комуникация, мотивация, корекция на поведение и добра организация.

Основните принципи на интервенция и коригиране на проблемни поведения са:

- Създаване на училищно обкръжение, което се характеризира с позитивен взаимен интерес и загриженост от страна на страните.
- Поставяне на граници за неприемливо поведение.
- При нарушаване на правилата се прилагат административни наказания, които не са насилствени.
- Наблюдение на дейностите на учениците в класната стая и в двора на училището.

На ниво класна стая са организирани правила, насочени към поведението, отношението на учениците и позитивното стимулиране, адекватни и навременни действия при проява на тормоз.

Изграждането на система за управление на поведението в класната стая изисква използването на следните компоненти:

#### **Елемент 1: Правила**

- Правилата се въвеждат в началото на учебната година.
- Подходящо е да бъдат опростени, като от значение е структурата, която трябва да обхване най-важните компоненти.
- Изработват се съвместно с класният ръководител и ръководството на училището.
- Правилата трябва да информират учениците за действията и поведението, които се очакват от тях в училище.
- Правилата трябва да информират учениците за евентуалните последици на неприемливо действие от тяхна страна и до какви наказания може да доведе дадена ситуация.
- Правилата се поставят на видно място в класната стая и служат за подсеждане, като в началото на всеки срок, учениците са инструктирани за това, какви са допустимите действия и поведения в училище и съответно недопустимите.

#### **Елемент 2: Негативни последици**

- Когато поведението не отговаря на обявените очаквания.
- Последиците трябва да допринасят за промяна в поведението.
- При прилагане на негативни последици, учителят трябва да бъде уверен и спокоен.

#### **Елемент 3: Позитивни последици**

- Поведение отговарящо на зададените правила и норми на ниво училище и в класната стая.
- Положителна промяна на мисленето и поведението на проблемните ученици.
- Изграждане на взаимно доверие с класните ръководители, учителите и персонала в сградата на училището.

#### **Елемент 4: Изпълнение на поставените цели и задачи, последователност в действията на учителите**

- За да бъде ефективна нашата политика, ние трябва да бъдем предсказуеми в реакциите си спрямо поведението на тези ученици, които спазват и тези, които нарушават правилата.

## II. Цел на училището

Училищната политика за противодействия на училищния тормоз и педагогическата общност в ОУ „Йордан Йовков“, гр. Плевен, насърчава положителните взаимоотношения в училище и извън него. За постигане на целите на тази политика – училищната общност гарантира, че учениците са наясно, че всеки проблем свързан с тормоз ще бъде разгледан внимателно и с оглед на сериозността му ще бъде отреагирано незабавно и ефективно до разрешаването на случая. Персоналът на училището докладва на родителите по отношение на техните опасения относно тормоза. Родителите подкрепят политиката за противодействие на училищен тормоз като участват в Училищен координационен съвет, общи родителски срещи, мероприятия на училището и при организиране на кампании свързани действията на учениците. Важни признаци за добре организирано училище са: яснота, сближаване на позициите, добра организация, предотвратяване и реагиране на тормоз и подкрепа за всички ученици. Училището ще използва всички налични ресурси за предотвратяване и свеждане до минимум на агресивното поведение. Училищният координационен съвет работи в синхрон помежду си и в постоянно взаимодействие, както с ученици, така и с родители. Училищният съвет предоставя доказателства, за да се идентифицират силните страни на училището и областите, които могат да се подобрят. Това могат да бъдат количествени и качествени оценки. Те се събират, съпоставят и се предприемат действия от страна на училищната общност, които подпомагат усилията им училището да се превърне в добре организирана и безопасна среда.

## III. Определяне видове на насилие и тормоз

### 1. Какво е насилие? Видове насилие.

*Всяко действие или поведение, насочено срещу другия човек или собствената личност, което предизвиква физическо, психическо и емоционално страдание, може да се нарече насилие.*

По своята социална същност насилието е античужден акт. То е вид престъпление и нарушава достойнството и интересите на личността. Насилието е един от възможните резултати на агресивното поведение.

Също като него, то има много разновидности и форми на проява. Насилието се проявява по различен начин, в зависимост от това кои са неговите извършители, кои са жертвите и какви са отношенията между тях.

#### Видове насилие:

- Физическо насилие** е „причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание, без разстройство на здравето”.
- Психическо насилие** „са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника, попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда”.
- Сексуално насилие** и злоупотреба над дете според определението на СЗО е „участието на дете в сексуални действия, които той или тя не разбира напълно и за които не е в състояние да даде информирано съгласие, или за които детето не е подготвено от гледна точка на развитието си и не може да даде съгласие, или които са в нарушение на законите или социалните табу на обществото”.

## **2.Какво е тормоз? Видове тормоз.**

Тормозът спада към насилието над дете и се третира с мерките на Закона за закрила на детето. Според чл. 7, ал. 1 и 2 от Закона за закрила на детето, всяко дете има право на закрила от насилие и всеки, на когото стане известно за дете, преживяло насилие, е длъжен да сигнализира органите по закрила.

В *Таблица 1* са разграничени нивата на различните форми на тормоз с оглед причиняване на различна по степен вреда, класификация на формите на тормоз и предприемане на съответни действия.

Тормозът между връстници се разглежда от много автори като групов феномен. Случаите на насилие се извършват в групова среда, в присъствието на други връстници и в отсъствието на възрастни. Дан Олвеус (Olweus, 1993) определя тормоза като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група. Тормозът, независимо от това как се упражнява, е деструктивен и опасен вид насилие.

Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни или краткотрайни в зависимост от нагласата на извършителя или даден моментен изблик на негативна емоция, насочени към ученик, учител, едно и също лице, съученик или група. Изразява се в следните характеристики:

1. Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи лицето;
2. Извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция, за да нарани другата физически или психически, да я унизи или изолира от социалния живот или междуличностните взаимоотношения в клас.
3. Повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на агресия.

Тормозът може да бъде пряк или непряк в зависимост от конкретните действия. Пряко нападение (удряне, заплаха или принуда, дразнене, подигравка, наричане с обидни прякори, сексуални забележки, открадване или повреждане на лични вещи) Непряко нападение (например разпространяване на слухове или насърчаване на другите да отхвърлят или изключат някого от приятелската среда). Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- Физически тормоз – блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;
- Вербален тормоз – подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;
- Психичен тормоз – подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;
- Социален тормоз – избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране.
- Онлайн (кибер) тормоз – това са всички изброени по-горе форми, но осъществявани не пряко, лице в лице, а чрез използване на електронни средства – мобилен телефон, видео и аудио устройства, интернет.

Училищната политика на ОУ „Йордан Йовков“ – гр. Плевен, включва противодействие на:

- Тормоз, свързан с етнос, религия или култура.
- Тормоз, свързан с външен вид, здравословно състояние.
- Тормоз, свързан със сексуална ориентация.
- Тормоз, свързан със специални образователни потребности.
- Сексуален тормоз.
- Психически тормоз.
- Онлайн тормоз (кибер) тормоз.
- Унищожаване на училищно и/или лично имущество.
- Социално изключване.

#### **Общи мерки:**

- Ограничаване действията на тормоз и контрол на поведението сред учениците - търсене на превантивно решение при възникнал проблем преди достигане на крайната точка.
- Възстановяване на щета;
- Подкрепа в малка група;
- Информирание на други институции;
- Партньорско посредничество в междуличностните взаимоотношения;
- Организиране на педагогически съвети, родителски срещи, работни срещи, консултации и др.

#### **Дисциплинарни мерки:**

- Временно отстраняване от класна стая;
- Задържане в класна стая през междучасията;
- Задържане в класна стая след учебни часове;
- Налагане на дисциплинарни наказания.
- Полагане на обществено полезен труд.
- Отнемане на привилегии.
- Доклад до директора.
- Индивидуална работа – работа по случай.

#### **IV. Общи и конкретни стратегии за насилие и тормоз в училище**

В стратегията за добре организирана училищна среда на училището са залегнали ценности и нагласи като: съпричастие, чувство за идентичност, стойност и зачитане мнението на другата страна. За да се насърчи участието на цялата училищна общност в създаването на позитивен климат се създава Училищен координационен съвет. Използването на училищния съвет е идентифициран като ефективен начин за подпомагане на социалното развитие на учениците. Той подпомага приобщаващите процеси и насърчава учениците да се замислят върху истинските проблеми, които оказват влияние върху техния живот и живота на другите. Училищният съвет дава възможност на учениците да развиват своите умения в представяне на мотивирани аргументи; да допринасят за решаване на проблеми по въпросите свързани с взаимния интерес на класа, групата и т.н. да работят ефективно с другите, за да се създаде социална хармония в клас, медиаторски умения за обучение на връстници, където е необходимо смелост и увереност да изразяват своята гледна точка, която не е задължително да се поддържа от другите. По този начин училищният съвет също става част от оценката на училището. Ефективни училищни съвети поставят въпроси, които са от общ интерес, дават предложения за възможни действия по редица въпроси, организират мероприятия, свързани с агресията и тормоза в училище, участват в процесите на вземане на решения за подобряване на училищната политика за противодействие на училищния тормоз. Училищната политика за

противодействие на училищния тормоз служи за насърчаване на хармония в отношенията между ученици, ученици - учители и възрастни в училище. Такива подходи могат да бъдат в голямо разнообразие от формални и неформални форми на работа. Всички включват подобряване на партньорства чрез съвместно вземане на решения за развиване на социални умения при учениците.

## **V. Разпознаване на тормоза и насилието:**

А/ Един от признаците, че дете може би е жертва на кибертормоз, е рязката смяна на настроението и поведението му при използване на интернет или при получаване на обаждане по мобилен телефон – например детето става мълчаливо и боязливо.

Б/ Разпознаването на физическото насилие включва следните физически и поведенчески показатели:

- различни по вид и цвят натъртвания, включително синини, постоянни или чести червени петна, включително от пръсти, насинени очи, следи от ухапване;
- неправдоподобни или объркани обяснения за травмите, включително едностранни отговори;
- безпокойство и крайности в поведението - от агресивност до пасивност;
- лоша представа за себе си - децата смятат, че са заслужили насилието;
- прекалена отстъпчивост на детето и оставяне без протест да се прави каквото и да било с него;
- влошаване на здравословното състояние, което включва прилошавания, главоболие, отпадналост;
- влошаване на успеха от обучението и чести отсъствия от училище;
- чести отсъствия от определени учебни часове;

В/ Разпознаването на психическото насилие включва следните физически и поведенчески показатели:

- детето може да стане затворено и изолирано, да не желае да контактува с връстниците си;
- агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, упорито непослушание, самонараняване;
- внезапни избухвания, които са необичайни за възрастта или за нивото на развитие на детето;
- бягане и криене, включително зачестили бягства от училище;
- загуба на доверие, неучастие в общите занимания в училище, ниска самооценка;
- употреба на алкохол, медикаменти, самозанемаряване (постоянно обличане на едни същи дрехи или отказ да сресва косата си);
- психосоматични симптоми.

Г/ Разпознаването на сексуалното насилие включва както изброената по-горе симптоматика, така и различни прояви на сексуализирано поведение (имитация на сексуален акт, разголване, използване на език, свързан със сексуални действия и т.н., които са нехарактерни за съответната възрастова група деца).

## **VI. Разпознаване, предотвратяване и отговор на тормоза – училищното ръководство**

- Ще работят активно с персонала и външни лица, представители на различни организации и институции.
- Активно ще се предоставят възможности за развитие на социални и емоционални умения на учениците чрез формиране на различни активности, занимания по интереси, спортни, културни мероприятия и др.
- Ще разглеждат всички възможности за прекратяване на тормоза, включително чрез учебни програми, гражданско образование, предоставяне на видеоматериали, партньорски подкрепи от други институции.
- Ще обучават всички служители, за да идентифицират тормоза и да следват училищната политика и съответните процедури.
- Ще създават „безопасни места“ в училище, както в класната стая, така и в училищния двор.
- Ще подпомагат учениците в подготовката за регионални, национални и международни изяви на ученици и учители от училището, както и ще осъществяват индивидуални програми за талантиливи ученици.
- Ще съдействат за включването на родителите при организиране свободното време на учениците.
- Ще съдействат за реализиране на извънкласни и извънучилищни форми, организация на отпих, туризъм и спорт за учениците.

## **VII. Действия за разпознаване, предотвратяване и отговор на тормоза от учителите и класните ръководители:**

- Популяризиране и насърчаване на училищната политика за противодействие на училищния тормоз.
- Планиране на превантивни дейности в клас.
- Проява на интерес и запознаване с естеството на проблемното поведение на учениците. Тормоза и агресията, като понятия – различните видове, превантивни мерки и решаване на конфликт.
- Действия свързани с актуални събития, и/или интереси на учениците и култура.
- Поставяне на ясни правила, граници и норми на поведение.
- Предприемане на адекватни и последователни действия, при необходимост.
- Наставничество, превантивно отношение при възникнал проблем, промяна на поведението, изпитване на затруднения в учебния процес – липса на подкрепа, приобщаване в клас и др.
- Подпомагане изграждането на училищна система от подкрепящи връстници.
- Използване на интерактивни методи за събуждане интереса на учениците.
- Провокиране отношенията и убежденията на учениците относно интервенциите при тормоз и насилие.
- Полагане усилия за създаване на добър климат в класната стая и училището.
- Проследяване на посещаемостта на учениците в учебни часове и навременно предупреждаване на родители и съответните служби.
- При необходимост изработват план за индивидуална работа с ученик.
- Информират и насочват учениците към допълнителни дейности за развитие на социални умения.



- Планират и организират кампании, против агресията.
- Запознават подробно ученици и родители с училищната политика;
- Във всеки клас се изработват и задават правила и норми за държание, като учениците са информирани и инструктирани за техните действия.
- Обясняват защо са нужни санкции и кога се прилагат/
- С изработените правила на класа се запознават и родителите.

### **VIII. Ангажименти на друг училищен персонал**

(администрация, охрана и хигиенистки)

- спазват училищната политика за противодействие на училищния тормоз.
- следят за непознати и безцелно движещи се хора в района на училището.
- при възникване на съмнителни ситуации за училищен тормоз над дете, служителят констатира и уведомява директора, педагогическия съветник, класния ръководител или дежурния учител.

### **IX. Ангажименти на учениците**

- Да спазват училищната политика за противодействие на училищния тормоз.
- Да се информират за степента и естеството на тормоза.
- Запознати са как да изразяват притесненията си относно тормоза.
- Всички са наясно с обхвата на санкциите, които могат да бъдат прилагани срещу извършителите на тормоз.
- Активно включване в училищни кампании против агресията.
- Предлагат подкрепа на ученици, които са обект на тормоз.
- Сигнализират на учителите при възникнал конфликт, проблемна ситуация или тормоз.
- След сигнал на училищния звънец заемат работното си място.
- По време на учебен час не възпрепятстват учебния процес.
- Предотвратяват и реагират на ситуация на тормоз .
- Информират родителите/ настойниците си за училищната политика за противодействие на училищен тормоз.
- Уведомяват директора за ситуации на тормоз.

### **X. Ангажименти на родители/ настойници**

- Запознати са и подкрепят училищната политика за противодействие на насилието и тормоза.
- Разпознават формите на насилие и тормоз и своевременно сигнализират съответните институции за ситуации на тормоз.
- Запознати са с кого да се свържат в училище и извън него.
- Запознати са с процедурата за жалби, регистриране на сигнали и съответните мерки.
- Участват в разрешаването на проблеми.
- Редовно се информират за посещаемостта на детето си в учебни часове.
- Информират класния ръководител за отсъствия на детето от училище и специфичните нужди, от които се нуждае.
- Участват в организираните от училището мероприятия, свързани с ненасилие.
- Предлагат мерки за подобряване на климата в училище и свеждане до минимум проявите на тормоз.

- Предлагат мерки за стимулиране на децата.
- Съдействат за развиване на доброто възпитание и маниери на децата си.
- Информирани са относно механизма за противодействие на училищния тормоз, като заявяват собствената си позиция и отношение към механизма.

## **XI. Взаимоотношения и ангажираност на извънучилищни институции**

В борбата срещу агресивното поведение и тормоза е изключено да се действа импулсивно, прикрито и индивидуално. Това е период от време, в които училището, като институция трябва да има съюзници, които при нужда да съдействат и помагат за решаване на даден казус, проблемна ситуация и да бъде оказвана взаимопомощ между страните. Партньорските поддръжници трябва да извършват работата си в среда, която активно насърчава слушане, грижовност и взаимно уважение. Стойностите на партньорска подкрепа трябва да се разбират и прилагат на всички нива на училищната общност – училищното ръководство и персонала трябва активно да подкрепят системата.

Областна дирекция на МВР  
Детска педагогическа стая

ОУ „Йордан Йовков“ – гр. Плевен е в обсега на наблюдение и дейността на второ районно управление на МВР – Плевен.

Регионална дирекция „Социално подпомагане“  
Отдел за закрила на детето

Специализиран орган за ръководство, координиране и контрол в областта на закрила на детето.

МКБППМН Община Плевен

Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Комисията е орган за организация, ръководство и контрол на дейността по превенция и противодействие на детското асоциално поведение на ниво община.

РУО - Плевен

В Регионално управление на образованието има определено лице за координатор по Координационния механизъм за борба с насилието и тормоза.

## **XII. Регистриране на ситуация на тормоз**

Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва в Дневник за случаите на тормоз от учителя, който има информация и/или я е наблюдавал. Дневникът съдържа кратко описание на ситуацията, кога се е случила, кои са участниците и какви мерки са предприети. Дневникът се съхранява при психолога или по изключение при друг член на Координационния съвет, определен от Директора на училището. В случаите, при които поведението на ученика се отличава с изразени агресивни прояви, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие се търси съдействие от районно управление на МВР – Плевен отдел „Закрила на

детето“, МКБППМН, полиция и други наблюдаващи органи по силата на Координационния механизъм.

### **XIII. Наблюдение и преглед на училищната политика**

Тази политика е адекватна само в случаите когато, цялата училищна общност разбира и гарантира, че насилието и тормоза не се толерират, като незабавно се прилагат стъпките, които ще бъдат предприети за предотвратяване и адекватно реагиране на случаите на тормоз и агресия.

Това е отговорност на:

- директор, който поема водеща роля в наблюдение и преглед на училищна политика;
- учители, учители в ГЦОУД, училищен персонал и психолога на училището, за да бъде наясно с политиката и да я прилага;
- учениците, за да се придържат към училищната политика;
- родителите, за да подкрепят и подпомагат училищната политика.

Име за контакт за училищна политика за противодействие на училищния тормоз

**Тодор Трайков – Директор**

**Евгени Лилев – ЗДУД Председател**

### **XIV. Процедури за прекратяване на ситуация на тормоз (виж приложения):**

- Процедури за докладване при противодействие на училищен тормоз - *Приложение 1*
- Процедури спрямо ученик, който е упражнил тормоз - *Приложение 2*
- Процедури спрямо ученик, което е обект на тормоз - *Приложение 3*
- Процедури спрямо наблюдателите на тормоза - *Приложение 4*

### **Процедури за докладване при противодействие на училищен тормоз**

- Сигнал за тормоз върху дете се подава от всички служители на училището.
  - Сигналът се подава устно или писмено, лична среща, по телефон.
1. Информирайте председателя на Училищния координационен съвет - УКС или член на УКС.
  2. Попълнете формуляр за регистриране на случай.
  3. При ниска степен на нарушаване на правилата следва прекратяване на ситуацията от учители и/или класни ръководители.
  4. При повтаряне на едни и същи нарушения от ученик, разговаря се с родители/настойници от класен ръководител и УКС и се съставя Протокол.

### **Процедури спрямо ученик, който е упражнил тормоз**

- Сигнал за тормоз върху дете се подава от всички работещи в училището.
- Сигналът се подава устно или писмено, лична среща, по телефон до координационния съвет на училището.

При ситуация на тормоз се прилага:

1. При първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда се прилага подход за възстановяване на щетата или може да се наложи друга предварително съгласувана мярка.
2. Задължително се уведомява класен ръководител.
3. Класният ръководител изслушва ученика за изясняване на ситуацията. Не е желателно ученикът да се изслушва съвместно с потърпевшия ученик.
4. С решението за поправяне на грешката трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза.
5. Класният ръководител проследява поведението на учениците за период от две седмици и им дава обратна връзка.
6. С решението за поправяне на грешката трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза.
7. Класният ръководител проследява поведението на учениците за период от две седмици и им дава обратна връзка.
8. Учениците се консултират от психолога на училището, като получават адекватна и достъпна информация относно проблемното действие, целящо ограничаване и изкореняване на проблема за в бъдеще.

### **Процедури спрямо дете и ученик, които са обект на тормоз**

- Сигнал за тормоз върху дете и ученик се подава от всички служители на училището.
- Сигналът се подава устно или писмено, лична среща, по телефон.

При ситуация на тормоз се прилага първо:

1. Класният ръководител разговаря с ученика по възможност още същия ден/или веднага след като е разбрал за случая.
2. Класният ръководител предлага подкрепа като разговаря с ученика.
3. Предлага се среща и разговор с училищния психолог или педагогическия съветник.
4. Никога не се предлага среща ученик, жертва на насилие и неговия мъчител с цел да се помирят.
5. Наблюдава се ученикът в следващите две седмици и при необходимост отново се разговаря с него.

### **Процедури спрямо наблюдателите на тормоза**

Сигнал за тормоз върху дете се подава от всички служители на училището.

Сигналът се подава устно или писмено, лична среща, по телефон.

При ситуация на тормоз се прилага първо:

1. Учителите и учители в ГЦОУД поощряват учениците, които са се намесили в защита ценностите на училището.
2. Учителите и учители в ГЦОУД определят вида на поощрението.
3. Учителите и учители в ГЦОУД споделят очакването си към тези, които не са реагирали.
4. Насърчава се класа/групата/ за грижа спрямо тормозения ученик.